

ANGYAL LÁSZLÓ

NEMZETKÖZI PROJEKTTALÁLKOZÓ VILNIUSBAN



Az EUROCLIO (European Association of History Educators-Európai Történelemtanárok Társulás) és a barcelonai Universitat Pompeu Fabra egyetem 2015 augusztusában nemzetközi projektet indított útjára, melynek témája az Európai Unióról szóló ismeretek tanítása az egyes uniós tagállamokban. A projekt pontos címe: *Teaching „Europe” to enhance EU cohesion: European integration as a subject of study in secondary school education in the 28 member states (Az Európai Unió tanítása mint az európai összetartozás erősítése: az európai integráció mint középiskolás tantárgy a 28 tagállamban)*. A résztvevők között az első projektmegbeszélésre a spanyolországi Barcelonában került sor 2015. szeptember 25–27. között. A második, egyben záró találkozó Litvánia fővárosában, Vilniusban került megrendezésre 2016. május 13–16. között. A szervezésbe bekapcsolódott a Litván Történelemtanárok Egylete és a Vilniusi Egyetem is. A konferencián 28 történelemtanár vett részt az Európai Unió számos tagállamából.

Maga a helyszín is történelmi volt, hiszen a háromnapos konferencia a Vilniusi Egyetemen (Vilniaus Universitetas) zajlott. Ez Litvánia legnagyobb felsőoktatási intézménye és Közép-Európa egyik legrégebbi egyeteme. A projekt arra összpontosít, hogyan jelenik meg az Európai Unió tanítása az egyes tagállamok iskolarendszerében a kötelező iskolalátogatás utolsó éveiben a történelemóránkon, illetve más tantárgyak (földrajz, polgári nevelés stb.) oktatásán belül. A második találkozó előtt tehát az utóbbi tantárgyakon használt, államilag kiadott tankönyveket tettem meg vizsgálatom tárgyává. Szlovákiában a következő, központilag elrendelt tankönyvekben foglalkozunk ezekkel az ismeretekkel az alapiskolákban:

RNDR. Ivan Ružek, PhD.–RNDr. Peter Likavský CSc.: *Geográfia az alapiskolák 8. és a nyolc évfolyamos gimnáziumok 3. osztálya számára*, Mgr. Alena Drozdíková–PhD. Daniela Durajková: *Polgári nevelés az alapiskola 6. osztálya számára (Občianska náuka pre 6. ročník základných škôl s vyučovacím jazykom maďarským)*. Előbbiben a következő fejezetben tárgyaljuk az Unióról szóló ismereteket: *Az Európai Unió*. Utóbbi tankönyvben *Az uniós polgár Jancsi azt kutatja, miképpen egyesül Európa és a Jancsi azon elmélkedik, hogyan egyesültek a nemzetek Európában* c. fejezetekben tárgyaljuk a kutatott témákat. A kutatás eredményeit előre elkészített kérdőívekben zároltuk, melyről közösen fogunk egy záró referátumot készíteni. Fontosnak tartom megjegyezni, hogy egyes források szerint az uniós tagországok közül Litvániában a legalacsonyabbak a pedagógusbérek, átlagos bruttó keresetük évi 6900 euró. A szlovák pedagógusokhoz hasonlóan 2016 februárjában a litván pedagógusok is sztrájkba léptek, fizetésemelést és az oktatási intézmények finanszírozásának növelését követelve. Litvániában az iskolai oktatás első állomása az általános iskola, mely 4 tanévet ölel fel. A középiskolai képzés 2 év időtartamú, s folyhat gimnáziumban és szakközépiskolában is. Az egyes középiskolák humán, reál, technikai és művészi képzésre specializálódhatnak. A középiskolai tananyag egyrészt az állam által meghatározott kötelező tananyagra, másrésztől fakultatív tantárgyakra épül.

A vilniusi programot érdekes előadások, workshopok, kötetlen beszélgetések, iskolalátogatások és gyakran vitákba torkolló eszmecserek színesítették.

A Vilniusi Egyetem előadótermében Steven Stegers és Judith Geerling az EUROCLIO programkoordinátorai

nyitották meg a találkozót. A megnyitó után Steven Stegers tartott kommunikációs tréninget *Hogyan tanítsuk a kötelező témákat?* címmel. Péntek este városnézésen vettünk részt. Megtekintettük a Seimas épületét (a litván parlament), a Nemzeti Könyvtárt, az Alkotmánybíróságot és a Litván Központi Bankot, számos templomot és múzeumot. A városban az 1956-os magyar forradalom melletti szimpátiatüntetések zajlottak; ezek emlékére Sólyom László köztársasági elnök 2006-ban avatott itt emléktáblát. Másnap, szombaton csoportokban zajlott a szakmai munka. Ineke Veldhuis-Meester, a groningeni egyetem professzora tartott tréninget *Élet a második világháború utáni Európában. Mit tanulhatunk meg az élettörténetekből?* címmel. Ezzel egyidejűleg Francesco Scatigna, az EUROCLIO tréner és Helen Snelson, az Oxfordi Egyetem oktatója *Mit tett az Európai Projekt, hogy Európa jobban megszállarduljon?* címmel tartottak előadást. Délután Marjeta Siferer, a Ljubljanai Egyetem oktatója *Német katona voltam a Wehrmachtban* címmel tartott egy workshopot. A nap záró előadását Edgars Berzins és Helen Snelson tartották *Miért volt nehéz közös európai külpolitikában megegyezni* címmel. Este interkulturális est keretében mindenki megkóstolhatta az egyes országok ínyencseit és italait, miközben minden szem az Eurovíziós Dalfesztiválra szegődött. Vasárnap ugyancsak csoportokban folytatódott a szakmai beszélgetés. A csoport egyik része ellátogatott a Litván Nemzeti Múzeumba is.

Összegzésként elmondhatom, hogy felejthetetlen élmény volt számomra ez a három nap Litvániában, mert így megismerhettem más tagállamok iskolarendszereit, oktatási gyakorlatát is.